

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. május 31.

Broj 21. Szám.

Dnévno 300 Dinárov

Plácsa ednoga poszlanca v szknpscini i csi ji jeszte triszto-
petnájszet, té szamo té plácsa
dnévno 94.500 Din zneszé vö.
K tomi niti pristěvali nemo v
parlamenti potrebne drüge delav-
ne mocsí (stamparija, sztrázni-
ke, piszácse, szluge itd. itd.), nemo
pa racsunali z 40.000 Din. me-
szecsno v plácsov oblónane mi-
nistre, kí pa pravzaprav voszkése
tídi k parlamenti pripádnejo. Tö
szo plácsé, kí létno za poszlan-
ce okróglo péttreszetimilijon, za mi-
nistre pa okróglo devét milijon
dinárov zneszéjo. i kí sze v ra-
csuna i vu szvojoi velikosztí od
dácseplacsilcov pobérajó, nera-
csunavsi k-coj te nebrojne osze-
be zaposzlene pri parlamenta de-
lokrogi, kí tídi níkelko tézki
péne z vlecséjo, kak plácsó, z-nasi
dácse péne z. Tak je tá szkúpna
plácsa na leto, zvün ti zádnyi
imenüvani, 44 milijonov dinárov,
telko kak bi popravicsnom pobé-
ranyi Slovenia lajnszko leto di-
rektne dácse mogla plácsati
(szeszna 160%-ov vecs pobrati,
kak je pa predpiszanoi bilö, sze
nyim né szmililo!)

Dönok pa nescsemo odtoga
píszati zakaj telko plácsé májo
poszlanca ali ministri. Né, plácsa
ednomi csloveki, kí szi jo zaszt-
lízi, kakstécs je velka, je vsze-
edno né predoszta. Nescsemo
nyim niti naocsí vrcsti, ár pri
denésnyoi drágocsi, náimre kak
je v Beográdi drágocsa, je tö né
doszta. Csi pa odkriti scsémo
bidti, té pa zagotóviti moremo,
ka je v tom táii né vsze vrédi.
Plácsó bi po deli mogli szöditi i
csi mo po deli szödili, te príde-
mo do rezultáta, ka je tá plácsa
prevelika né szamo za poszlan-
ce, nego rávnotak za ministre. Csi
nemajo pokázati gori dela za
blagor národa, míszlímó ka je te
nyi delo né bilö vrédno té ne-
zgovorne plácsé. Drügo je v té
tré mészeci né bilö narejeno,
kak növa bremena za 'ze i tak
obtercseni národ, kakti növe
dvanajsztine, kí növe i podignye-
ne dávke, podignyeno carínsko
ázijo itd. predpisújejo, zvün toga
je pa nieden sztopáj dale né na-
rejeni. Ali szi v tákse formo
moremo tröstati pobogsanye na-
sega prebitka?

Trí meszece je minölo ka je
parlament vküper vszeo. Trí me-

szce csakamo ka sze narédi kaj za
nasó vugodnoszt, za nas razple-
táj tézko v érsztvenoga sztána,
ali zaman. Egoizem, mócs korup-
cije, bankokracije i bürokratia
pod demokrátie plásesom raszté
napré záto, ár nedelavnoszt com-
petentni, toda sztrankarszka i
oszebna borba tö rédnó delo za-
nemári i dá razvoj goraj imenü-
vanim. Tak je vsze dobrotívno
delo nemogócse i ka vecs, gda
szo niti k zacstéki né prisli toga
dobrotívno gá dela, 'ze szi racsü-
najo na polétné pocsitnice parla-
menta, kak te nigdasnyi manyák
ki je od vnógoga lezánya i sze-

dénya posztao trüden. Vsze tö
pa persze za nas tézko zasztüzeni
péne z, stere zdá z prihájajocsi
csekami, v obliki dácse, pá plá-
csati moremo.

Vsze tö sze godí té, gda z-
sztrankarszki interessov mí Prek-
murci escse i dnezsz obszédno
sztánye moremo csütiti, ár szi z-
ednim rédnim zákonóm nemremo
ravhati nasó krajino z odebránimí
lúdmí, nego z na nász priszilje-
nimí diktátorami. Gde je té tak
ta obezsana dela dobrotívnoszt?
Mogócse v péne z zalüblesnosztí,
na skodo národa?

„Prekmurski národ je zadovolen . . .“

V nasem líszti szmo néednók
zagotóviti mogli nísterne napáke, kí
sze godíjo v poedini institucijav v Prek-
murji. Persze tísztim goszpódam, kí szo
ztem prizadeti, sze tö odkritje nevídi,
v sztrahoti dá tak vísesnya nyí oblászt
vídi nyí delo. Vendar pa míszlímó, ka
je líszti né v szlüzbi poedini oszob,
nego obcsnoga interessa i kak taksi
píszati za obcsni interess more, v
prvoj vrszti pa za Prekmurszki. Csi
nász sto v tom deli ospotáva, nam
szamo vékso volö dáva za nadal-
nye delo.

Kelko napák sze godí v Prek-
murji na skodo národa, tö nam tü né
trbé popiszávati. Doszémao szmo i
poetomtoga bodemo tídi píszali. Tü
szamo tö scsemo povedati, ka dr. Ro-
bits professor gimnázije v M. Soboti,
kí je od demokrátszke sztranke zavü-
pani porocseváles za Ljubljanske
demokrátszko sztrankarszke novine »Jut-
ro«, tak píse: » . . . so občine s
poštáimí zvézámí, katere Mörszka Kra-
jina graja, popolnoma zadovoljne in se
niti nepotegújejo za spremembe ali
zboljšanje.« Nevémo gde je g. Robitš
tö zagotóvo, ka szo póstne razmere
tak zadovoljive, mögócse bi zagotóvo
tídi tam tö léko, ka szo lüdjé z dácse
csekami zadovolní!? Vendar pa je
toga g. zagotávlanye né competentno,
ali záto, dá je v »Jutri«, bi nísterní

Ljubljanszki goszpódje, kí Prekmurszki
razmer nepoznájó, ísztino dáli tomi
pamfleti rávno záto pokvárajati z táksov
píszávov v dober tek idócse postne
razmere, je skodlívó i sze tü vídi, ka
rávno táksi gg. kí szo zavolo szame
sztrankarije neorientírani v drügi dugo-
ványaj, skódi »vsemi tísztomí, ka je v
Prekmurji i v drúzavi narodnega«,
»Küharjeva Mörszka Krajina« pa sza-
mo tíszto napáda, ka je narobnega. Csi
pa szo tö napádi, ka pa bi te bilö,
tíszto csi bi M. Kr. opíszala nísterne
»zaušnice« po kavarnaj, v krcsmáj, vi-
licej itd. ? Bi bögsse bilö napádati kaj
táksega?

Postna dírekcijsz száma prevídi,
ka jesztejo falinge, vendar pa ne sztoji
vsze v nyé bömócjszi naednók popraviti.
Csi pa vi nevéte med vrsztami szlo-
venszki csteti, nam je prav 'zao, zavolo
toga pa né trbé skódití dobromí deli.
Bögsse bi bilö csi bi preszvetili národ,
ka naj proszijo drúzavno dneвно postno
dosztávo na dom, stero je níkaj nekosta,
toda szamo tíszte dácse péneze, stere
ítak 'ze placstújejo, v drügi krajínaj pa
zanyé na dén dvakrát dobíjo pósto.
Csi bi od toga lüdjé podvucseni bíli,
bi zadovolsztvo részan bílö, dá sze pa
bojíjo ka do plácsati mogli, persze dá
sze ne potegújejo. Tákse kaj bi bílö
za vász dosztójno delo.

Ujabb polgárháboru Albániában.

BEOGRAD. Albániából érkező
legujabb jelentések szerint az ország
déli részeiben támadt forradalmi moz-
galomnak egyre komolyabb jelleget ölte-
nek. Minden jel arra mutat, hogy Ahmed Zagu bég befolyása a Toska-törzs
felett teljesen megrendült és naponta
szaporodik azoknak a száma, akik po-
litikai elégedetlenségük miatt felkelő
bandákba tömörülnek. A kormány ér-
elyes rendszabályokat alkalmaz a fel-
kelőkkel szemben, azonban kérdés még
hogy sikerül-e a lázadást idejekorán
megelőzni.

Trbonja közelében szombaton
összeütközésre került a sor a felkelők
és a kormány csapatai közt, amelynek
során tizenketten meghaltak és
számos felkelő valamint több katona
megsebesült.

Coolidge elnök sulyo- san megbetegedett.

Coolidge elnök hirtelen megbete-
gedett. Állapota sulyos.

Je vsze mögócse!?

Pri okróznom szodisési szo
prekmurci níkelko poszla meli i ga
májó dnezsdén, tídi zadoszta. Dokécs
je 'zeleznice M. Sobota—Ormož né
bílö, je dosztakrát prislo do míszli, ka
bi, zvün porotni razpráv, velka vugod-
noszt bila prekmurszkomí národí, csi
bi sze narédila, za k okróznomí szo-
discsi pripadájócse razpráve, expozitura
v M. Soboti. Razmí sze tö tak, 'ka bi
na lehkóto nasega lüdsztva prisó szöd-
ni szvét vszáki mészec na razpráve k
okrajnomí szodiscsi v M. Soboto, gde
bi po potrebí poedine razpráve zvrso
lehko. Kelko bi sze péne z za poedine
interessente prisparalo lehko, je ne-
zracsunlívó té, gda z drúzavne gasze
plácsani bíróvje bi nebi telko kostali.

Tö potrebo szmo 'ze né na ed-
nom mesztí povdárjali, gde sze je ideja
povszédi ino za upravicseno szpoznala.
Nevémo pa kak, ali tö dugoványe sze
je v prakszi zvrstíti níkaj né moglo.
Gde je bila falinga, tö competentni i
tíszti bi znali nájbóle razlöziti, kí tö
dobróto rávnotak, kak doszta drügi
Prekmurszkomí národí nevöcszijo.

'Zeleznica M. Sobota—Ormož je
zgotóvlena, zvéza za Prekmurce je
vugodnésa. Znábídtí rávno záto sze
radi szpozábíjo z Prekmurja, ár eden
vzrok za zgövor je vecs. Vendar pa té
zgövor za zadoszten rávno mí Prek-
murci szpoznati nemremo témbóle, ár
Medžimurje, kí je pa teritorielno rávno-
tak kak po naszeljenosztí od Prekmurja
doszta ménse, je rávno té dní döbilo
ekszpozíturo okrózno gá szodiscsa i ka
vecs — sztáлно. Mögócse je pa rávno
tá krajina bóle prepletana z 'zeleznis-
kim omrézjom, kak pa Prekmurje.

Tíszti demokrátijsz, kí szebé tak
prevecs váhlijo, ka oni scséjo národí
pravico, lübézen i zadovolnosztí dob-
róto csiniti i kí rávno zdaj v vládi récs
májó z szvojim ministrom pravoszödbé,
té míszlímó ka bi tü reszan lehko po-
kázali szvojoi dobrovolö za nas národ.
Kak prítom, pri drügi potrebáj rávno-
tak míszlímó, ka je prinyi rávnotak kak
pa pri mlínari, steromí je né za mlé-
nye nego za vámo. Vendar pa csi szo
tak verni nacionalisztí, bi mogli glédati
záto, naj sze Prekmurje tídi podigne,
csi je 'ze eden tao nase drúzave. Csi
pa rávno 'zeleznica zgotóvlena jeszte,
kí pela próti Maribori, vendar pa izda
té pótnik, kí sze na razprávo v Mari-
bor more pelati, zamüdi dva dni, csi
taka nescse ka bi zamüdnó obszödbo
porínili nanyega. I csi bi rávnotak nebi
bilo, pa je za lehkoto národa, za po-
vzdíg Prekmurja vendar né tak velka
bremena ta ekzszpozítura, csi v drügi
krajínaj nísterne milijone razkérájo za
doszta ménso hasznovitoszt, tö pa
persze za nase dácse péneze.

Nacionálne organizácijsz do v Beo-
grádi velki gyölés melé to leto. Pritójo
prilíki sze nyim je dovilóla 'zelezniska
vo'znja za tretjino plácsé. Obrtne or-
ganizácijsz do tídi mele velki kongresz
tö leto, tem sze je pa szamo poloviczna
vo'znja dovilóla. K tomi nemamo ník-
sega komentára, to na drüge zavüpamo.

Beleszólás.

Az ág. hitv. ev. egyháznak már ugyszólván nem volt jugoszláviában egyháztörvénye, azaz hogy a régi magyar egyház alkotmány alapján volt kormányozva. Minden esetre az egyháztörvénynek egyformának kell lenni, ha már egyetemes egyházzal van szó, legyen az magyar vagy más állam kötelékébe tartozó egyház. Mégis az illetékesek részéről egy új egyházi alkotmány készül, melynek tervezetét az egyes gyülekezetekhez hozzászólás végett leküldték, hogy esetleg módosításait, indítványait a tervezet-höz tegyék meg. Eddig rendben volna minden, csak vizsgáljuk meg annak fontosságát közelebbről.

Érdemben az alkotmány tervezet nem szólhatunk, mert hisz azt nem ismerjük úgy, hogy egyes kitételeit kritizálhassuk. Jóllehet az egyház felsőbb-ségnek ezt hivatalos, mindenki által érthető fordításban kellene publikálni vagy egyházi sajtója útján, vagy pedig külön ennek tárgyalására kitűzött gyülekezeti közgyűlésén magyarázatokkal pontról pontra tárgyalni. Tehát ehhez nem szólunk, csupán elvi álláspontunkat nyilvánítjuk, mely az evangélikusság összességének érdeke lévén.

Tudott dolog, hogy az ev. vallás szélesebbkörű autonómiáján kívül erősen demokratikus alapon áll. Éppen ezért sohasem a felsőbb hatóság határozata a mérvadó, vagyis csak az egyház törvény adta jogon és keretein belül melyet az egyes gyülekezeti tagok elfogadnak. Miután pedig az ideiglenes egyházi felsőbb-ség ebben az esetben egy új törvény tervezetét készíti, ahol mindig és mindenkor az egyes gyülekezeteknek és gyülekezeti tagoknak hozzászólási joguk volna, melyet csak azok módosításaival lehetne jóvá-

hagyni, illetve jogerőre emelni. Tehát, ha az egyházi felsőbb-ség törvényadta jogon akarja az egyház érdekét megvédeni, illetve annak alapján az egyes szabálytalanságok felett itélkezni, akkor olyan törvényt kell alkotni, mely úgy az egyház, mint annak tagjai részére a legjobban megfelel. Mert pedig tudnunk kell azt, hogy az új alkotmánytervezet a jelenlegi ideiglenes felsőbb hatóságban helyet foglaló lelkészek csinálták, félő, hogy a tervezettel az egyes gyülekezetek és annak tagjai nincsenek eléggé védve, mely rájuk nézve a jövőre és az utó-

korra lehet kihatással. Miután pedig ez az egyes gyülekezetekben nem történt meg, legalább a Pucinciában nem, vagy legfeljebb sablonszerűen „tudomásul vétet” akkor ne csodálkozzunk azon, ha az etégedetlenség csak fokozódni fog.

Tekintettel azonban az ügy fontosságára, hisszük, hogy az esperes ur lesz olyan tapintatos és a gyülekezetek két három tagu kiküldötteiből egy esperességi ankétet hív össze, hogy a gyülekezetek által elkövetet hibát pótolja és az alkotmánytervezet-höz a véleményeket kikérje.

Németország lemond a kémiai háborúról.

A fegyverkereskedelem ügyében egybehívott nemzetközi konferenciának hétfői ülése szenzációs lefolyású volt. Azt a némileg módosított amerikai javaslatot tárgyalták, amely szerint a szerződést aláíró felek kötelezik magukat arra, hogy a mérgezőgázokkal való kereskedelmét eltiltják.

A jugoszláv delegátus erre föl-szólt és kijelentette, hogy nem is az a fontos, hogy a mérgezőgázokkal kereskednek-e vagy sem, mint inkább az, hogy folytatnak-e háborút mérgezőgázokkal vagy sem. Ezután a jugoszláv delegátus egyenesen a német delegátus felé fordult, kijelentvén, hogy a német delegátus szavaiból éppen azt nem értette meg, mi a német delegáció álláspontja ebben a kérdésben. Beszélt a mérgezőgázokkal való kereskedelemről, de egy szót sem szólt a mérgezőgázzal

folytatott háborúról. Ma Németország a legerősebb állam a vegyészet terén az egész világon és sajnálattal kell megállapítani, hogy ebben a kérdésben nem akar állást foglalni.

A jugoszláv delegátusnak ezen felszólalása után dr. Eckhardt, a német delegáció vezetője a következő kijelentést tette:

— Németország hajlandó minden fentartás nélkül csatlakozni olyan nemzetközi megállapodáshoz, amely a mérgezőgázokkal való háborúnak teljes megszüntetését célozza.

Dr. Eckhardtnek ezt a kijelentését a francia és az angol delegáció nagy helyesléssel fogadta, amint hogy a Népszövetség bizottságának valamennyi tagja nagy érdeklődéssel vette és a folyosókon még az ülés után is sokáig tárgyalták.

POLITIKA.

Pašič miniszterelnök betegségéből felgyógyult s a pártgyűlésen nagy beszédet mondott, mely a Radič tárgyalásokra vonatkozólag tett kijelentéseivel politikai körökben nagy feltűnést keltett. Nemcsak az ellenzék, de ugyszólván maguk a radikálisok közt sem talált visszhangra Pašič azon érvelése, hogy az anket bizottság zagrebbi munkája nem teljes s hogy a mandátumok

igazolásához szükségelt anyag elégtelen. Egyben Pašič azon megállapítása sem talált megaláztatásra, mely szerint kilátásba helyezte, hogy Radič mandátumok mindaddig nem igazolhatók, míg nem az arra vonatkozó adatok nem teljesekek. Nemkülönb az sem, hogy Radič és társait a bíróságnak el kell itélnie s csak akkor jöhet a megegyezés. Büntetni a bíróságnak van joga,

aztán esetleg amnesztia adható. Éppen azért megállapította, hogy közte és Radič Pavle közt semmi komolyabb megegyezésre vonatkozó titkos tárgyalás nem volt még, mindössze csak annyi, hogy Radič Pavle egynéhányszor jött hozzá kérni, hogy a párt vezetőit engedjék szabadon s a párttal szemben szüntessék meg az obznanát.

— **Ellenzéki politikusok** ezeket a kijelentéseket nem veszik komolyan, inkább csak Pribičević erőszakosságáért viszhangiaként minősítik, mely a megegyezést rövid időre csak elodázza, semmi esetre sem pedig el is veti. A megegyezés így pár hónapra ki van tolván.

— **Ellenzéki pártok Pašič beszéde** után szorosabb összetartásra készítettek különben is egyhanguan a Radič mandátumok verifikálása mellett foglalnak állást. Dávidovič, Korošec és Spaho ellenzéki vezérek a nagy beszéd elhangzása után megbeszélést tartottak. — **A király** kivánságára lévén a programba vett törvény megalkotása és az új helyzet megteremtése. (Itt Radič koalícióról van szó).

— **Bolgár merénylők** halálos ítéletére Boris király aláírta, ennek alapján lettek végezve. Prágában a bolgár követség előtt vagy kétszáz kommunista tüntetett a mai bolgár hóhérgormány ellen. — **Román kormány** azért akarja megszüntetni a szatmári püspökséget, mert három állam területét terjed ki főpásztori hatalma s így megvan adva neki az alkalom, hogy államellenes (!) agitációt fejthessen ki.

— **Budapest** a községi választásokon az ellenzéki jelöltek jutottak többségbe. — **Francia socialisták** meg akarják bukztatni a Painleve kormányt, még pedig a marokkói harcok miatt, melyek a franciáknak már eddig is nagy veszteségeket hoztak. — **Angolok** meg tiltották, hogy valahol is állíthassanak emléket a szocializmus nagy emberének Marxnak. — **Ausztria** beogradi követségét megcáfolja az egyes lapok azon híresztelését, mintha az osztrák kormány nem akarná megakadályozni a kommunista szervezetek bécsi működését. — **Italia** fényesen ünnepelte meg a háboru tizedik évfordulóját, mely részét vett a király és a trónörökös. — **Pašič** legutóbbi beszédének hatására az alatti vizsgálat alatt álló radičpárt képviselők mandátumaikról leakartak mondani. Az a nézet is uralkodik, hogy a radičpárt egyáltalán nem vesz részt a parlament ülésein. Más oldalról pedig a párt vezetést a Zajednica kezeli, akik akarták átadni. **Pribičević** iskolató törvény javaslatát a parlament elterjesztették.

A galagonya-bokor.

Elbeszélés. — Irta: B. J.

I.

Az ifjú nő pedig lebbent neki pirult arccal. Diszes, kivágott cipője alól nem kelt fel többé a mezei virág.

Elérte a rózsabokrot, a széles, nehéz arany karperec megcsillant kinyújtott jobb karján, a mint egy felső bímbó után nyult és ekkor nagyot sikoltott.

A vén ember (a melyik gyönyörködve nézett utána), oda kiáltott:

— Mi az édesem!

A vén ember (a melyik a galagonya bokor tövében feküdt), csudálatosképen felnyitotta szemét. megpillantotta a kővé meredt leányt — és szeme lecsukódott újra.

A leány elhuzta szép lábát a bokor tövéből aztán visszament kíséreléséhez. Nem szaladt, csak ment lassan.

— Mi volt az?

— A tövis megszurta a kezemet.

— Mutasd édesem; majd kiszopom.

Felrántotta karjáról a ruha ujját és csakugyan látszott rajta egy parányi karcolás, mely a sikoltás nagyságának egyáltalában nem felelt meg.

A vén ember megtette amit mondott: kiszopta. Azután mentek egymás mellett hazafelé.

— Hol szól a zene? Csak nem a kastélyban? kérdezé a leány.

— De ott szól.

— Hát mi van ma?

— Majd megtudja, csak gyerünk.

II.

Szólt a zene, csengtek a poharak, vígan volt a társaság nagyon.

A füstös gyerekek tulipiros jókedvel huzták; sirt, kacagot a szárazfára termett kezökben.

Egy pár kopottas parlagi gavallér szemre vágott kalappal egyengette bokáját az asztal alatt; a jegyző (ki valamelyes ide nem tartozó stikli miatt hivatalából kicseppent) sötét világfájdalommal nyelte az italt, kántor komájával együtt, kinek csontos arca ragyogott a lelki gyönyörűségtől.

A gavallérok bele-bele kurjongattak a zenébe, tenyerök összecsaltant, kalapjokat még jobban a szemökre vágták.

A cigányok vették először észre, hogy a kastély ura közelget, vagyis sziszegve vonszolja köszvényes tagjait. Mintha csak komandirozták volna őket, oly sebtiben arcot fordítottak s rárántották a tust.

Érdemes kántorunk köhécselt, felállt, kabátja zsebéből valami írás-félt huzogált elő.

Mikor a cigányok elhagyták ő kezdte rá:

Biboros palástját felölté a hajnal, És az égre lépett ékes aranyhajjal Angyalok zengése hallatszott

a menyben
Köszöntésem buzog tiszta igaz szívvel
Bájos uri dáma születésnapjára
Kít az ég szépséggel dusan koroná
Gazdagon megáldá . . . stb.

Aztán gyönyörű rigmusokban fele a »bájos uri dáma« minden porokáját, feje tetejétől a lába ujjahegyéig.

A deli hölgy nagyon meg lehet elégedve a valóban remek felköszönnivel, mert igen bájosan hajította magát kántorunk előtt és kétszer ismételte: »Köszönöm!«

A kántor beleizzadt a félóra tartó rimelésbe. Kockás zsebkendő facsaró viz lett a gazdag szesztartály veritéktől, melyet csontos arcáról bikaszerű ráncos nyakáról letörgetett.

(folyt. köv.)

Z-hája vszako nedelo. Naprêplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS., 18 Din v Ameriko 20 Din. Cêna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1- mali ogaszi 0-70 Din i dâvek. Pri vecskrat popûst.

Rôkopiszi, ki sze ne szhrânijo i ne vrnêjo sze poslajo: Reditelsztvo i oprâvnistvo Môrszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. —: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal M. Sobota. —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegkört és nyitótér 150, rendes 1-1, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Néhány tudnivaló a törvényeszéki állatorvosi vizsgálatról.

Írta: Nemes Miklâuz ny. áll. állatorvos M. S.

Sõt szt hiszem jobban, könnyebben lesz megtalálható az igazság, ha az emberek igazán szeretik egymást. Hiszen azért, hogy ketten pereskednek abból nem következik, hogy haragudjanak is egymásra. Hiszen csak azért pereskednek, mert nem tudnak egy véleményre jutni. Ez nem ok arra, hogy ne szeressék egymást. Egyébként a bírô arra való, hogy hozza ôket egy véleményre össze. Ha az egyik bírô nem tudja ôket egy nézetre terelni, felebezzék meg, de azért csak szeressék egymást az emberek, nyelvre, fajra, vallásra, gazdaságra való tekintet nélkül.

Csakis így lesz béke az egyes emberek között és az egyes országok között. Így lesz, hogy senki embertársának kárt nem okoz. Így lesz, hogy a természettől károsodottat segíje a többi (a gazda) a jobbmódu. Így lesz, hogy nem lesz ellenség, nem lesz nyomor, nem lesz haszonlesés, más bôrén élôsködés, munkakerülés és mindenki békésen meg lesz elégedve a sorsával.

Hiszen a természettel, az állat, növény és ásványokkal szemben kell küzdelemben az embernek, ez is elég nagy feladat, amelyet a korosabb kevésbé jól tud megoldani mint a fiatal, hát még az emberekkel szemben is kelljen az embernek küzdeni? Ez csak a vad emberekkel szemben fordulhat elő, mert oda még nem jutottak a el e szavak: »Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat.« (vége.)

Köles.

A nálunk természetet közönséges köles meleg, száraz éghajlatot kíván, hideg nedves idôt nem állja, fagy iránt érzékeny. Legjobban diszlik a gazdag, jó termôerôben levô közép-kötöttiségû jó homok- és homokos agyagtalajon, ugyszintén nagy termést ad friss gyp-töréseken. A köles elôveteményben nem válogató, a fô, hogy földje gyommentes legyen. Miután pedig a köles üszkösödésre hajlamos, magját tanácsos csávazni. Legsikeresebb ezt angol kénsavval eszközölni, meg pedig úgy, hogy ötven kg. köles magra veszünk 18 liter kutvizet, ebben feloldunk 18 dekagr. angol kénsavat s ebben a kölesmagot 12 óra hosszat ázni hagyjuk, minekutánna azt kivéve ponyván megszáritjuk.

Vetési ideje a kölesnek május közepétôl egész június második feléig tart, aszerint, hogy mi után akarjuk vetni. Vetése ne legyen sürü. Szôrvetve

kat. holdanként 25—35, sorbavetve pedig 18—25 liter szükséges. Tulsürü vetés a termés rovására megy. Kötöttebb talajon 1 és fél, lazább talajon 2 és fél centi mélységre vessük a magot. Vetés után jó könnyü hengert járni, mely után tüske boronát akasszunk. Mihelyst a köles kikelt s kissé megerôsödött, fogasoljuk meg. Különösen szükséges ez akkor, ha a talaj megkérgekedett. A megboronálás nem árt a kölesnek, mert mélyreható gyökerei vannak. A köles kifejlôdéséhez elvétés-tôl számítva 14—17 hét kell. Terméshozama a talaj minôsége és az idôjárás szerint átlagosan szemben 4—12 q. szalmában pedig 8—20 p kat. holdanként.

Burgonya és tengeri ápolása

közt nagy és eltérô a különbség s erre különös tekintettel kell lenünk, ha jó termést akarunk elérni. Burgonyánál t. i. az a fô, hogy annak szára, jobban mondvá gyökere elegendô porhanyó földdel legyen körülvéve, hogy így gumói minnél nagyobb számban növekedhessenek. Ezért a burgonyának csak egy mély kapálást adjunk, utánna egy alacsonyabb töltôgetést s ha már a szára nagyobbra nôtt, adjunk egy befejezô magasabb töltôgetést. Tehát a burgonya egy kapálást és két töltôgetést kíván, ami terméshozamra jó hatással van. Ezzel szemben a tengeri nem kíván egyáltalán töltôgetést, kívánja azonban az annyiszori kapálást, ahányszor csak hozzáférünk. Elsô kapálás csak sekély gyomirtásból álljon, másodikra egy pár napra már mély és egyeztetô, ritkító legyen, mely alkalommal a növénytôl huzzunk félre a földet, hogy ne verjen gyökeret a könnyen száradó féltalajon, míg ezek után kapáló ekével kapáljuk meg annyiszor, ahányszor szükségét látjuk, illetve ahányszor csak idônk engedi. Az ily munkát a tengeri nagyon meghálálja. A töltôgetést tergerinél csak egy káros és felesleges munkának kell betudni, amely csak akkor nem lesz a termés hátrányára, ha fejlődése alatt nedves az idôjárás. Fôcélunk legyen az, hogy a gyökerei mélyen hatoljanak le az altalajba, hol az állandó nedveség raktára van s amellyel a kidôléstôl megmenthetjük, ez pedig csak töltôgetés kiselejtezésével érhető el.

KÖZGAZDASÁG.

Cseh buza és liszt Jugoszláviában. Jugoszlávia, amelynek leggazdagabb gabonatermô területei vannak, lassanként megszûnik gabonát exportálni, hanem gabonabehozatalra szorul. Szlovenszko malmái már régen örölnék amerikai búzát, Dalmácia, Horvátország használ amerikai lisztet, vajdasági malmok már hónapok óta ma-

gyar búzát, kereskedôk magyar lisztet vásárolnak. Eddig csak az amerikai és a magyar liszt volt olcsóbb, mint a belföldi, ujabban azonban a csehszlovák gabona és liszt is konkurál Jugoszláviában a belföldi áruval. A brünni tőzsdén a szlovák buza 242 cseh koronába kerül, ami a dinár magas kurzusa alapján alig több 440 dinárnál, holott a noviszádi tőzsdén 470—480 dinár a buza ára. Hogyha megszûnik a liszt-, és a buza kivitel, ez okvetlenül maga után fogja vonni a dinár árfolyamának esését.

V Medjimurju

ednoga dobroga obracsâja 'ze 30 lét obsztójécsa trgovina z mészanim blâgom, z krscmenov koncessijov i z trgovinov z jajci sze pod vugodnimi placsilnimi pogoji ODDÁ, ali z árende dá zavolo **odszeljenosztí. 'Zeleznicska sztanica!** Vecs sze zvê v opravnistvi liszta.

Muraközben

egy jó forgalmu 30 év óta fennálló vegyeskereskedés, italméressel és tojâskereskede- déssel kedvezô fizetési feltételek mellett, **elköltözés** miatt **eladó**, vagy esetleg bérbe kiadó. **Vasuti állomás!**

Cim a kiadóhivatalban!

HALLO PRIJATEL!
ZNÁS STO JE TOU
MÁJER STEVAN
v Murski Soboti
na Radgonszkoj ceszti?
Tô je násztarêsa firma szabolije i trgovina z gotovimi oblêkami. Csi scsés do'bro oblêko po fal cêhi dobíti, ali dober, garantêrâni i po cêni stof i caig kûpiti, te obiscsi tô Prekmurja násztarêso i nászolidnêso trgovino i szabolijo, pa sze zagvûsas.

Sladoled!

Sezona za sladoled je priêela, ter se dobi sedaj vsaki dan **svezi fini sladoled** v slaščiarni SIDONIJE NOVAK v M. Soboti. Kdor le enkrat ta izborni izdelek poskusi, postane naš stalen gost.

**! Álljunk meg !
! egy pillanatra !**

Minden rendes gazdának tudnia kell azt, hogy idôt, pénzt, munkát és munkást egyaránt csak úgy kimélhet a közelgô kaszálásban, ha beszerezi magának a valódi

**„TÖRÖK“
KASZÁT**

Éppen most érkeztek meg! Ugyancsak megérkeztek a legujabbfajta **törhetetlen** természetes kaszakövek Svédországból, ugyszintén „Tiroli kaszakövek“ is, melyek a jó kaszához hozzá illenek. Ily jó kaszát és kaszakövet beszerezni egyedül és a legolcsóbb árban, jótállás mellett csak:

HEKLICS ISTVÁN
vaskereskedônél lehet
Murska Sobota.

**Hallo Hallo
goszpé i goszpôdje!!**

Csi kâ lépoga i modernoga, dobroga i po fâl cêni viditi scsête, te poglednite te nânovêse Beccs-ke i Pariz-ke szprotolêtne i létne damske krscsâke, steri szo zdâ prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobíjo sze tûdi po nâni'zjoj cêni: ti najmodernêsi fôrtoki za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpôde i vsze vrszte drobno i krátko blâgo. Szlamnati krscsâki za goszpé od 100—dinarov naprê

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blâgom M. Sobota (Bergerova hí'za)

**? Miért töri a ?
fejét**

hogy hol vásároljon kerékpárjához szükséges alkatrészeket, külsô vagy belsô gumit stb. varrógépjéhez szükséges alkatrészeket, mikor mindezeket:

FLISAR PAVEL

mûszaki cikkek üzletében (Berger-féle ház) M. Sobotaban jutányos áron megkaphatja. — Ugyanitt nagy raktár ôngyujtóknak és ennek alkatrészeiben. A legjobb tűzkövek, villanyzseblámpák és elemek, gramafon lemezek, tûk és alkatrészek és varrógéptûk nemkülônben összes az e szakmába vágó cikkek állandóan és olcsón kaphatók.